

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Технологічний факультет

Кафедра годівлі, розведення тварин та збереження біорізноманіття

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

ЗАГРЕБЕЛЬНА АННА ВЯЧЕСЛАВІВНА

УДК: 636.084:636.5(477.42)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**ОСОБЛИВОСТІ ГОДІВЛІ ТА УТРИМАННЯ ПЕРЕПЕЛІВ В УМОВАХ ФГ
«МИКОЛАЙ» ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело _____ Анна ЗАГРЕБЕЛЬНА

Керівник роботи:

Віталій МАМЧЕНКО

кандидат с.-г. наук, доцент

Житомир – 2024

**Висновок кафедри технологій виробництва, переробки та якості
продукції тваринництва**

за результатами попереднього захисту:

Протокол кафедри технологій виробництва, переробки та якості
продукції тваринництва № __ від «__» _____ 2024 р.

Завідувач кафедри технологій виробництва,
переробки та якості продукції тваринництва

Тетяна ВЕРБЕЛЬЧУК

«__» _____ 2024 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти **Анна Загребельна** захистила кваліфікаційну
роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК

Тетяна ПОПАДЮК

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Загребельна А.В. Особливості годівлі та утримання перепелів в умовах ФГ «Миколай» Житомирської області. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». – Поліський національний університет, Житомир, 2024. У кваліфікаційній роботі наведені особливості годівлі та утримання перепелів в умовах фермерського господарства. ФГ «Миколай» – це фермерське господарство, яке займається вирощуванням перепелів, реалізацією м'яса та яєць. Загальна чисельність перепелів в фермерському господарстві – 90200 голів, з них – 75000 дорослої птиці, 15200 – молодняку. Збереженість поголів'я – 87 %. Фермерське господарство використовує за рік - 11480 ц кормів. Концентровані корми всі закупаються на 100%. Годівля перепілок в умовах господарства відбувається двічі на добу: вранці та ввечері. Склад комбікорму для перепілок яєчного напрямку продуктивності враховує всі потреби птиці. Динаміка живої маси перепілок на початку періоду була однаковою – 6 кг, відповідно жива маса однієї голови в середньому по групі становила – 60 грамів. В кінці основного періоду жива маса групи у перепелів була – 12,6 кг, а маса однієї голови – 126 грамів. Середньодобовий приріст у перепелів був в межах 3,5 грамів на голову на добу.

Ключові слова: годівля, утримання, перепілки, рецепт комбікорму динаміка живої маси.

ABSTRACT

Zagrebelsna A.V. Peculiarities of quail feeding and maintenance in the conditions of the "Mykolai" FG, Zhytomyr region. - Qualification work on manuscript rights.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 204 "Technology of production and processing of animal husbandry products". – Polis National University, Zhytomyr, 2024.

In the qualification work, the features of feeding and keeping quails in farm conditions are given. FG "Mykolay" is a farm engaged in raising quails, selling meat and eggs. The total number of quails in the farm is 90,200, of which 75,000 are adult birds and 15,200 are young. Livestock conservation is 87%. The farm uses 11,480 tons of fodder per year. Concentrated feeds are all purchased at 100%. Quails are fed twice a day in farm conditions: in the morning and in the evening. The composition of compound feed for quails of the egg production direction takes into account all the needs of the bird. The dynamics of live weight of quails at the beginning of the period was the same - 6 kg, respectively, the live weight of one head on average for the group was - 60 grams. At the end of the main period, the live weight of the quail group was 12.6 kg, and the weight of one head was 126 grams. The average daily gain of quail was within 3.5 grams per head per day.

Key words: feeding, maintenance, quails, recipe for compound feed, dynamics of live mass.

ЗМІСТ

Анотація.....	3
Вступ.....	5
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	
1.1 Поради при годівлі та у триманні перепелів	7
РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛ, МЕТОДИКА, МІСЦЕ ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	
2.1 Місце та умови проведення досліджень	
2.1.1 Короткі відомості про господарство	12
2.1.2 Характеристика перепелів	13
2.1.3 Заготівля кормів і годівля птиці	15
2.2 Матеріал та методика проведення досліджень	15
РОЗДІЛ 3. РОЗРАХУНКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНА ЧАСТИНА	
3.1 Технологія виробництва продукції тваринництва	
3.1.1 Технологія годівлі та утримання перепелів в умовах фермерського господарства	17
3.1.2 Динаміка живої маси перепелів	18
3.2 Технологія переробки продукції тваринництва	
3.2.1 Технологія забою перепелів	20
ВИСНОВКИ	23
ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	25

Вступ

Усі корми для домашньої птиці називаються «повнораціонними». Вони розроблені таким чином, щоб містити протеїни, енергію, вітаміни, мінерали та інші поживні речовини, необхідні для правильного росту птахів, несучості та здоров'я [1,2]. Згодовування інших інгредієнтів, змішаних з кормом або згодовуваних окремо, порушує баланс поживних речовин у повнораціонному комбікормі [3].

Актуальність теми. На сьогоднішній день галузь перепільництва є досить актуальною. При правильній організації годівлі та утримання можна отримати яйця, які за поживністю у 4-5 разів вищі по поживності за курячи.

Мета досліджень – проаналізувати особливості годівлі та утримання перепелів в умовах ФГ «Миколай» Житомирської області.

Об'єкт досліджень: японські перепели.

Предмет досліджень: комбікорм для перепелів яєчного напрямку продуктивності.

Матеріалом досліджень: поголів'я перепілок.

Завдання досліджень:

- проаналізувати оглядову частину;
- годівлю та утримання перепелів;
- динаміку живої маси перепілок;
- на основі експериментальних досліджень запропонувати висновки та пропозиції виробництву.

Кваліфікаційна робота викладена на 29 сторінках комп'ютерного тексту, містить 7 таблиць. Список використаної літератури включає 42 джерела.

Практичне значення роботи. Результати досліджень дозволять фермерському господарству покращити продуктивність перепілок. Публікації за темою кваліфікаційної роботи:

Мамченко В.Ю., Загребельна А.В. Годівля та утримання перепелів в умовах фермерського господарства. Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів. Збірник матеріалів 6 міжнародної науково-практичної конференції 7 червня 2024 року. Житомир. С. 48-49.

Загребельна А.В. Коротка характеристика ФГ «Миколай». Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: науково-теоретичний збірник. Вид-во «Поліський національний університет», 2024. Вип. 18. С. 130-131.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1 Поради при годівлі та у триманні перепелів

Молодняк перепелів, якій утримують для виробництва м'яса, годують інакше, ніж птицю, яку зберігають для виробництва яєць або розведення [4]. Перепели породи Бобвайт м'ясного типу мають більші розміри й набирають вагу швидше, ніж птахи, яких вирощують для інших цілей [5]. Раціони повинні містити такі рівні поживних речовин, які відповідають харчовим потребам птахів, які вирощуються. Птахи м'ясного типу, дорожчі у виробництві та використовують більше корму [6,7]. Менші види перепелів зазвичай вважаються хорошими льотними птахами, але їх не рекомендують для виробництва м'яса. Вони не перетворюють інтенсивно корм на м'ясо і отримують менш бажані туші під час забою [8,9].

Програми годівлі. Незабаром після вилуплення перепелят їх годують «стартовим» раціоном. Тривалість годівлі 6-8 тижнів [10]. Стартовий раціон має найвищий рівень білка, який птах отримує протягом життя. З віком курчата потребують більшої частини поживних речовин, у тому числі в білках. Але їм потрібно більше енергії [11].

Коли пташенята досягнуть шести-восьми тижневого віку, їх рекомендують годувати «фінішними» комбікормами [12]. До забою м'ясну птицю годують саме цим комбікормом.

Інший вид пернатої дичини, яка використовується для виробництва м'яса або яєць, це перепілка фараонова або перепілка звичайна [13,14]. Для полювання їх вирощують рідко. Ці птахи дозрівають у більш ранньому віці, ніж перепілки, і можуть почати відкладати яйця у віці від шести до восьми тижнів [15]. Перепілкам, яких вирощують на м'ясо, пропонують початковий і кінцевий раціони, тоді як птахам-несучкам рекомендують згодовувати годують стартовий комбікорм [16].

Важливо забезпечити птахам правильний раціон, якщо власник прагне отримати бажані результати. Птахів, яких зберігають для виробництва яєць,

годують стартовими, а не фінішними раціонами [17]. Дорослих птахів-несучок/плідних птахів годують лише комбікормами, які сприяють підвищенню несучості. В іншому випадку буде відмічатися зниження продуктивності яєць і збільшення кількості яєць з тонкою шкаралупою [18].

Вітаміни. Вітаміни завжди додають у корми в кількості, що відповідає мінімальним харчовим вимогам. Це гарантує, що птахи отримують багато вітамінів для належного здоров'я та продуктивності. Більш високі рівні, як правило, не шкідливі, але надмірні вітамінні добавки є непотрібними та дорогими [19].

Додаючи вітаміни до раціону як премікс, необхідно переконатися, що використовували достатню кількість преміксу для забезпечення мінімальних рівнів усіх вітамінів. Можливо, доведеться додати додаткові кількості деяких вітамінів, щоб досягти мінімальних рівнів інших вітамінів. Це може збільшити вартість повнораціонного корму, але краще, ніж створити дефіцит вітамінів [20]. У періоди стресу, викликаного хворобою, транспортуванням або раптовими змінами навколишнього середовища, рекомендується додавати вітаміни та електроліти додатково в питну воду, поки стресовий стан не буде виправлено [21].

Як і вітаміни, достатні рівні мінералів повинні бути забезпечені всім птахам. Мінеральні речовини в кормах для племінних тварин особливо важливі. Перепілкам-несучкам для формування яєчної шкаралупи необхідний високий рівень мінеральних речовин. Курчатам потрібен високий рівень мінералів для правильного формування та розвитку кісток [21]. Племінні комбікорми згодують тільки несучкам. Якщо пташенят годують кормом для несучок, це призводить до зниження росту та непотрібного стресу [22].

Мінеральний премікс, доданий до раціону, забезпечить кращу продуктивність. Мікроелементи - це мінерали, необхідні в дуже низьких кількостях для гарного росту та виробництва. Більшість інгредієнтів корму

містять ці мінерали, але іноді їх недостатньо. До складу комерційних вітамінних преміксів входить багато мінералів [23].

Лікувальні корми. Корми для перепелів доступні з кількома типами ліків для профілактики або лікування захворювань [24]. Два найпоширеніші препарати, які додають у корм, — кокцидіостатики та антибіотики. Кокцидіоз — це паразитарне захворювання травного тракту, що викликається найпростішими організмами — кокцидіями. Важко контролювати лише санітарними методами. Найкращою профілактикою є постійне використання препарату або кокцидіостатика, який зменшує популяції кокцидій. Кокцидіостатик зазвичай додають у корм у низьких кількостях і згодують безперервно. Деякі кокцидіостатики дають у підвищених рівнях для лікування захворювання, коли з'являються симптоми [24]. Перед підвищенням рівня препарату необхідна консультація ветеринарного лікаря, оскільки деякі кокцидіостатики є токсичними при підвищених рівнях [24].

Птахів, що підростають, годують раціоном, що містить кокцидіостатик, починаючи з виведення і до останнього тижня перед забоєм. Згодовування немедикаментозних кормів перед забоєм рекомендується при застосуванні будь-яких дієтичних препаратів, незалежно від того, потрібне обмеження чи ні [25].

У міру підростання у птахів розвивається стійкість до мікроорганізмів кокцидій. Птахів, яких вирощують для заміни, годують кокцидіостатиками приблизно до 16-тижневого віку. Лікувальний корм потім замінюють кормом, що не містить кокцидіостатик. Плямисті спалахи хвороби можна контролювати, додаючи у воду кокцидіостатик [26].

Антибіотики також додають до деяких кормів для покращення продуктивності та підтримки здоров'я птахів. При додаванні низьких (профілактичних) рівнів антибіотики запобігають незначним захворюванням і забезпечують швидший і ефективніший ріст. Більш високі (терапевтичні) рівні для лікування спалахів захворювань зазвичай дають у воді або вводять

птахам. Прикладами використання для перепелів є бацитрацин і пеніцилін [27].

Бацитрацин (50-200 грамів на тонну) або пеніцилін (20-50 грамів на тонну) дозволяється використовувати в раціонах перепелів для профілактики виразкового ентериту (хвороби перепелів). Вищі рівні не рекомендовані та не дозволені. Їх найкраще вводити в питну воду птахів. Це працює краще, оскільки хворі птахи зазвичай п'ють воду, але не обов'язково споживають корм. Рекомендується включення бацитрацину в раціони для всієї пернатої дичини для підтримки здоров'я та продуктивності птахів [28].

Використовуючи будь-який препарат, необхідно дотримуватись усіх попереджень та інструкцій на етикетці.

Більшість промислових кормів для птахів згодовують у розсипній формі [29]. Ці дрібні комбікормові агрегати утворюються шляхом часткового повторного подрібнення гранул, виготовлених із «пюре» корму. Часто крихти стартового корму занадто великі, щоб їх з'їли щойно виведені перепілки. Для отримання частинок потрібного розміру необхідно додаткове подрібнення [30].

При виготовленні кормів для птахів важлива увага до високоякісних інгредієнтів. Перш ніж складати раціони, необхідно переконайтися, що всі інгредієнти є в наявності. Інгредієнти низької якості допускаються в раціонах деяких видів сільськогосподарських тварин, але не перепелів. Якщо використовувати в раціоні перепелів неякісні корми, виникнуть проблеми з продуктивністю. Ніколи не можна використовувати інгредієнт корму, якщо він не найвищої якості [31].

Часто якісні комерційні корми для перепелів недоступні і потрібні замітники [32]. Перед заміною рецептів комбікормів необхідно проконсультуватися з кваліфікованим технологом [33].

Якщо виникають проблеми з виробництвом, які «пов'язані з кормом», спочатку необхідно відібрати зразки [34].

Якщо проблеми надзвичайно серйозні, може знадобитися тимчасова заміна підозрілого корму до з'ясування причини. Необхідно використовувати тільки відповідним раціоном від іншого виробника кормів [35]. Придбання додаткового корму в того самого дилера та виробника може збільшити проблеми, оскільки новий корм може мати ті самі характеристики, що викликають проблеми.

Багато виробників не помічають важливості забезпечення чистою прісною водою своїх стад. Хоча багато виробників не вважають воду поживною речовиною, вона є найважливішою поживною речовиною для тварин. Як і всі сільськогосподарські тварини, перепелам завжди потрібна чиста вода. Вода для пиття не повинна бути занадто гарячою або холодною, інакше птахи можуть відмовитися від пиття [36].

Рекомендується очищати жолоби для води та замінювати свіжою водою принаймні один раз на день. Вода та годівниці повинні бути чистими від посліду, підстилки, ґрунту та інших забруднень [37,38].

Розташування годівниць має бути таким чином, щоб вони були чистими та сухими. Не слід мити годівниці, якщо вони не надмірно забруднені відходами або якщо корм не намокає. Не можна допускати, щоб корм запліснявів. Запліснявілі корми можуть вбити перепелів [39,40].

РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛ, МЕТОДИКА, МІСЦЕ ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1 Місце та умови проведення досліджень

2.1.1 Короткі відомості про господарство

ФГ «МИКОЛАЙ» знаходиться в с. Барашівка Житомирської області, Житомирського району за адресою, вулиця Сонячна, 1а. Директором господарства є Кузьменко Микола Сергійович.

Сьогодні тут утримується близько 90 тисяч голів птиці. Як приклад, в середньому за рік перепелина ферма виробляє понад 9 мільйонів штук яєць і до 20 тон перепелиного м'яса. Збільшення виробництва тут досягають завдяки впровадженню сучасних технологій, методик догляду за перепелами та інтенсивності годівлі. Зокрема, вага однієї товарної птиці сягає від 110 до 130 грамів. А на 42 день життя перепілка починає нести яйця [39]. Система утримання птиці у фермерському господарстві - напільна для молодняка і кліткова для дорослих перепелів. Годівля здійснюється сухими комбікормами за спеціально розробленою рецептурою. На добу перепелина ферма споживає майже дві з половиною тонни комбікормів. Перепелина ферма обладнана сучасними технологічними лініями. Більшість процесів тут механізовано що сприяє швидкому і якісному виконанні всіх робіт.

Нині на підприємстві утримують птицю м'ясо-яєчного напрямку продуктивності в п'яти та шестиярусних клітках. Яйця збирають вручну.

Всього в господарстві працює 31 робітник, є в наявності 4 автомобілі, 6 тракторів. ФГ «МИКОЛАЙ» пропонує наступні товари та послуги, а саме:

- перепелині яйця
- перепелине м'ясо
- жива птиця (японські, білі англійські, мармурові)
- послід перепелиний
- копченні перепели
- інкубаційні яйця

- печінка перепелина з сердечками
- пупки перепелині (очищені).

2.1.2 Характеристика перепелів

Перепелівництво набуває все більшої популярності на Україні.

В умовах ФГ «Миколай» розводять здебільше японського перепела – яйценосну породу, а також м'ясну – фараон.

В таблиці 2.1.2.1 наведена загальна чисельність перепелів, які утримуються в ФГ «Миколай» Житомирського району Житомирської області.

Таблиця 2.1.2.1

Характеристика галузі перепільництва ФГ «Миколай» на 01.01.2024

Показники	Види птиці (перепели)
Всього птиці, тис. голів	90200
в т.ч. доросла птиця	75000
молодняк	15200
збереженість поголів'я	87%

Як видно з даної таблиці загальне чисельність перепелів в фермерському господарстві – 90200 голів, з них – 75000 дорослої птиці, 15200 – молодняку. Збереженість поголів'я – 87 % [42].

В таблиці 2.1.2.2 наведено дані щодо виробництва продукції та продуктивності птиці.

Таблиця 2.1.2.2

Виробництво продукції та продуктивність перепелів

Показники	Види птиці Перепели
Вироблено яєць, тис. шт.	12604
Річна продуктивність несучок, тис.шт.	0,15
Вироблено м'яса, ц	310
Середньодобовий приріст молодняку за період вирощування, г	4-5

Як видно з даної таблиці річна продуктивність несучок, тис.шт – 0,15, вироблено м'яса – 310 ц. Середньодобовий приріст молодняку – 4-5 грамів.

В таблиці 2.1.2.3 наведено дані щодо інкубації яєць.

Таблиця 2.1.2.3

Інкубація яєць в ФГ «Миколай»

Показники	Види птиці Перепели
Проінкубовано всього, тис. шт.	479
Виведено молодняку, тис. гол.	235
В т.ч. для потреб птахофабрики	279
Реалізовано іншим господарствам	150
Продано населенню	50
Відсоток виводу, %	50

Як видно з даної таблиці всього проінкубовано – 479 тисяч, виведено молодняку – 235 тисяч голів, реалізовано іншим господарствам – 150, населенню – 50, відсоток виводу – 50.

2.1.3 Заготівля кормів і годівля птиці

В таблиці 2.1.3.1 наведені дані, щодо використання кормів, ц.

Таблиця 2.1.3.1

Використання концентрованих кормів в ФГ «Миколай», ц

Показники, ц	Види птиці Перепели
Використано всього	11480
В т.ч. закуплених	11480
них концентрованих	11480
Використано для годівлі	11480
В т.ч. для дорослого стада	8280
Для молодняку	3120

Як видно з даної таблиці фермерське господарство використало – 11480 ц концентрованих кормів. Концентровані корми всі закуповуються на 100%. Для молодняку використано – 3120, для дорослого стада – 8280 центнерів.

2. 2 Матеріал та методика проведення досліджень

Дослідження проводились в 2024 році в умовах фермерського господарства «Миколай» Житомирського району Житомирської області.

Основною метою в даній дипломній роботі було:

- проаналізувати особливості годівлі та утримання перепелів;
- надати коротку характеристику фермерського господарства.

Основними завданнями в роботі є:

- проаналізувати теоретичну частину;

- динаміку живої маси перепілок;
- особливості забою перепілок;
- на основі проведених досліджень надати висновки та пропозиції виробництву.

Об'єкт досліджень: японські перепели.

Предмет досліджень: комбікорм для перепелів яєчного напрямку продуктивності.

При виконанні роботи були використані наступні методи досліджень:

- *аналітичні*
- *зоотехнічні*
- *розрахункові.*

Зважування перепілок проводили на вагах ВЛКТ – 500.

РОЗДІЛ 3. РОЗРАХУНКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНА ЧАСТИНА

3.1 Технологія виробництва продукції тваринництва

3.1.1 Технологія годівлі та утримання перепелів в умовах фермерського господарства

Годували перепілок 2 рази на добу: вранці та ввечері. До складу комбікорму для перепілок яєчного напрямку продуктивності входили наступні інгредієнти у %: кукурудза, пшениця, соняшниковий шрот, соєвий шрот, рибне борошно, м'ясо-кісткове борошно, дріжджі кормові, трав'яне борошно, крейда, премікс 1 (П1-1), сіль кухонна.

В таблиці 3.1.1.1 наведений склад комбікорму у % для перепелів яєчного напрямку продуктивності.

Таблиця 3.1.1.1

Рецепт комбікорму для перепелів яєчного напрямку продуктивності

Склад повнораціонного комбікорму	Кількість, у %
Кукурудза	36
Пшениця	11
Соняшниковий шрот	15
Соєвий шрот	15
Борошно рибне	5
Борошно м'ясо-кісткове	4
Дріжджі кормові	4
Трав'яне борошно	2,5
Крейда	6
Премікс (П1-1)	1
Кухонна сіль	0,5

У 100 грамах комбікорму міститься: обмінної енергії, кДж – 1156, сирого протеїну, % - 17,3, сирі клітковини, % - 5,1, кальцію, % – 1,12 фосфору, % – 0,87, натрію,% – 0,4.

Витрати кормів за період досліджень представлені в таблиці 3.1.1.2. Дослідження проводили 60 діб. Кількість голів-100 штук.

Таблиця 3.1.1.2

Витрати кормів за період досліджень

	Витрати кормів	
	на голову на добу, г	на період досліджень, кг
Кількість голів, шт.		
100	30,0	180

Добове споживання комбікорму на 1 голову становило – 30 г на добу. Кількість спожитих кормів враховували за 60 днів. Всього, витрачено кормів, за період досліджень у перепелів – 180 кг за весь період досліду [42].

Японських перепелів утримували у кліткових батареях розміром 60x40x20 см.

3.1.2 Динаміка живої маси перепелів

Перепела за період досліджень розвивалися добре. Середньодобовий приріст у японських перепелів яєчного напрямку продуктивності – 3,5 г, в розрахунку на одну голову. У кінці основного періоду маса однієї голови досягла 126 г.

В таблиці 3.1.2.1 наведена динаміка живої маси перепілок.

Динаміка живої маси перепелів, г

 $n=100$

Початок основного періоду		Кінець основного періоду	
Жива маса однієї голови, г	Жива маса групи, кг	Жива маса однієї голови, г	Жива маса групи, кг
60	6	126	12,6

*n- кількість голів в групі

Як свідчать дані таблиці жива маса однієї перепілки на початку періоду була – 60 грамів, а групи –6 кг. В кінці основного періоду жива маса групи у перепелів була – 12,6 кг, а маса однієї голови –126 г.

Середньодобовий приріст у перепелів був в межах 3,5 грамів на голову на добу.

3.2 Технологія переробки продукції тваринництва

3.2.1 Технологія забою перепелів

Тривалість часу між розвантаженням живої тварини на бійні та кріпленням до входу щойно забиту тварину в ошпарювач, де, як правило, птахи повинні бути мертвими, коливається від 2,5 до 5 хв. Саме протягом цього дуже короткого періоду часу виконуються процедури забою: розвантаження, іммобілізація (закріплення), оглушення, умертвіння (перерізання шії), знекровлення та інші процедури технології забою. Слід також зазначити, що протягом цього періоду часу, за винятком очевидного передзабійного або «живого» стану передоглушених птахів і очевидного посмертного або «мертвого» стану птахів, які потрапляють в ошпарювач, існує період часу, протягом якого стан птаха найкраще можна описати як передсмертний. Саме протягом цього періоду, між початковим оглушенням живої птиці та достатнім знекровленням птиці, що призвело до незворотної недостатності кровоносної, дихальної та центральної нервової систем, відбуваються численні події, які впливають на кінцеву якість м'яса.

В умовах фермерського господарства оглушення проводять електричним способом.

ОГЛУШЕННЯ. Оглушення спочатку проводилося як метод іммобілізації тварин. Для домашньої птиці, для якої іммобілізація під час забою не була настільки важливою для ручного умертвіння, оглушення було необхідним для подальшої розробки ефективних автоматичних машин для умертвіння. В останні роки оглушення розглядалося переважно з точки зору добробуту тварин як засіб мінімізації болю і страждань, пов'язаних з забоєм. З точки зору добробуту тварин, оглушення має призвести до швидкого настання безстресової нечутливості достатньої тривалості, щоб дозволити тварині залишатися без свідомості до смерті, або через результати самого оглушення, або через наступні операції вбивства, такі як розрізання шії під

час забою. Оглушення перед забоєм можна виконати за допомогою хімічних, механічних або електричних засобів. Хімічні засоби включають оглушення газом за допомогою вуглекислого газу, аргону, азоту або іншого агента, що в кінцевому підсумку призводить до втрати свідомості та, можливо, смерті через аноксію. Оглушення електричним струмом є найбільш широко використовуваним методом передзабійного оглушення птиці.

Електричне оглушення. Виявилось, що електричне оглушення є ефективним засобом для того, щоб привести птаха до непритомного стану, щоб його можна було механічно вирівняти для автоматичного розрізання ший. Було також встановлено, що оглушення електричним струмом зменшує боротьбу та судоми під час забою, а також зменшує пошкодження туші, пов'язане з цими судомами. Однак було також показано, що оглушення електричним струмом спричиняє інші дефекти туші та м'яса. Понад 97% усієї птиці піддається електричному оглушенню. Зрозуміло, що загальноприйнятої системи електричного оглушення не існує. Технічні питання оглушення, такі як тип струму (змінний або постійний), оптимальна сила струму, постійна сила струму, напруга та частота, усі були досліджені в спробі оптимізувати оглушення птахів.

В умовах господарства електрооглушення здійснюють струмом, напругою 20-36 В, протягом 5-15 секунд, залежно виду птиці. Після цього відразу проводять знекровлення.

Забій птиці складається з: оглушення, забою, знекровлення, туалету (опалювання, промивання), патрання, охолодження, сортування, маркування, упакування.

Оскільки процеси оглушення, розрізання ший та знекровлення виконуються у швидкій послідовності, це не має значення, коли птах насправді помре. Це припущення підтверджується результатами потужних систем оглушення до смерті, а також нещодавніх результатів оглушення газом, у яких або зупинка серця, або дихальна недостатність відбуваються

перед розрізанням шиї та кровотечею без негативних наслідків для кінцевої втрати крові або якості туші. Таким чином, з технічної точки зору, оглушення, розрізання шиї та знекровлення слід розглядати як безперервний процес забою, а не як окремі етапи. У цьому контексті оглушення газом і знищення газом або оглушення та знищення сильним струмом нерозрізнені в процесі забою [2,25,31].

ВИСНОВКИ

1. ФГ «Миколай»– це фермерське господарство, яке займається вирощуванням перепелів, реалізацією м'яса та яєць.
2. Загальна чисельність перепелів в фермерському господарстві – 90200 голів, з них – 75000 дорослої птиці, 15200 – молодняку. Збереженість поголів'я – 87 %.
3. Фермерське господарство використовує за рік –11480 ц кормів. Концентровані корми всі закупаються на 100%.
4. Годівля перепілок в умовах господарства відбувається 2 рази на добу: вранці і ввечері. Склад комбікорму для перепелів яєчного напрямку продуктивності враховує всі потреби птиці.
5. Динаміка живої маси перепілок на початку періоду була однаковою – 6 кг, відповідно жива маса однієї голови в середньому по групі становила – 60 грамів. В кінці основного періоду жива маса групи у перепелів була – 12,6 кг, а маса однієї голови – 126 грамів.
6. Середньодобовий приріст у перепелів був в межах 3,5 грамів на голову на добу.

ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ

Пропонуємо в умовах ФГ «Миколай» Житомирського району Житомирської області застосовувати загально прийняту технологію ведення галузі перепільництва, яка на разі є в господарстві.

Для зменшення затрат на концентровані корми пропонуємо взяти в оренду сільськогосподарські угіддя.

У перспективі запланувати будівництво комбікормового заводу та м'ясопереробного цеху з більшою потужністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Аз-Буки-Веді тваринника: Навчальний посібник* / В.А. Бурлака, М.М. Кривий, В.Ф. Шевчук / В.А. Бурлака [та ін]. Житомир: вид. «Рута», 2007. С. 229-265.
2. *Бесулін В.М., Гужва В. І.* Птахівництво і технологія виробництва яєць та м'яса птиці. Біла Церква, 2003. С. 32-57.
3. Болтянська Л. О. Обґрунтування оптимального раціону годівлі перепелів. // Тваринництво сьогодні. 2018. №7. С. 38-42.
4. Володкевич С. В. Вплив різних чинників на продуктивність перепелів. // Сучасне птахівництво. 2013. №4. С.10-12.
5. Жеребов М. Є. Перепільництво в Україні. // Ефективне птахівництво. 2011. №8. С. 34-38.
6. Збагачені раціони, продуктивніші перепілки // Тваринництво України. 2011. №5. С. 31-33.
7. Зора В. Перепелина ферма з нуля. // Наше птахівництво. 2016. №4. С. 30-31.
8. Ібатуллін І. І. Використання поживних речовин кормів за різних рівнів годівлі м'ясних перепелів. // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук.-теорет. журнал / Миколаївський ДАУ. Миколаїв, 2011. Т. 1, Вип. 4 (61). С. 181-188.
9. Ібатуллін, І. І. Ефективність використання комбикормів із різними рівнями протеїну у годівлі дорослих перепелів. // Вісник : наук. журнал / Сумський НАУ. Суми, 2011. Вип. 7 (19). С. 3-8.
10. Коливай В. Вирощування перепелів. // Наше птахівництво. 2019. №4. С. 28-31.
11. Коливай В. Годівля перепелів. // Наше птахівництво. 2019. №4. С. 66-68. 12. Кондратюк В. Вітамінний склад яєць перепелів залежно від умов годівлі. // Тваринництво України. 2012. №11. С. 34-37.

13. Краєвська І. Раціон перепілки. // Наше птахівництво. 2018. №2. С. 48-49.
14. Кретов О.А. Яєчна продуктивність японських перепелів за різних схем фазової годівлі. // Сучасне птахівництво. 2014. №1. С.11-14.
15. Кретов О. А. Яєчна продуктивність японських перепелів і якість яєць за різних схем фазової годівлі. // Ефективне птахівництво. 2017. №11. С. 22-24.
16. Курінна А. С. Показники екстер'єру перепелів батьківського стада залежно від ярусу кліткової батареї при утриманні. // Сучасне птахівництво. 2013. №5. С. 6-8.
17. Курінна А. С. Оцінка показників вирощування перепелів японської породи різних генерацій. // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук. - теорет. журнал / Миколаївський НАУ. Миколаїв, 2012. Вип. 4(69). Т.2, Ч.1. С. 92-96.
18. Лавський Є. Розводимо перепелів. // Здоров'я тварин і ліки. 2011. №12. С. 22-23.
19. Ліннік В. С. Стимуляція яєчної продуктивності перепелів похідними 1,2,4- триазолу. // Науково - технічний бюлетень / Державний науково - дослідний інститут ветпрепаратів та кормових добавок. Інститут біології тварин. Львів, 2012. Вип. 13, № 1-2. С. 33-38.
20. Мельник В. Породи перепілок. // Наше птахівництво. 2020. №5. С. 20-22.
21. Морфологічні показники перепелиних яєць за різних схем фазової годівлі перепілок-несучок // Тваринництво України. 2014. №3-4. С.15-18.
22. Ніщененко М. П. Дослідження вмісту деяких вітамінів в яйцях перепілок за впливу комплексу незамінних амінокислот в поєднанні з вітаміном Е. // Вісник: наук. журнал / Сумський НАУ. Суми, 2016. Вип. № 6(38). С. 16-19.

23. Омельян А. М. Показники забою молодняку перепелів при використанні комбікорму з різними рівнями Аргініну. // Вісник аграрної науки Причорномор'я: наук. журнал / Миколаївський НАУ. Миколаїв, 2016. Вип. 2 (90), Ч. 2. С. 70-78.

24. Отченашко В. В. Біохімічні критерії вітамінного живлення молодняку перепелів. // Сучасне птахівництво. 2012. №3. С. 10-14.

25. Отченашко В. В. Вихід продуктів забою та харчова цінність м'яса перепелів за використання комбікормів з різними рівнями енергії. // Сучасне птахівництво. 2012. № 5. С. 5-10.

26. Отченашко В. В. Ефективність використання кормів у перепелів за різного протеїнового живлення. // Ефективне птахівництво. 2017. №11. С. 8-10.

27. Отченашко В. В. Інкубаційні якості яєць перепелів м'ясного напрямку продуктивності за різних рівнів їх енергетичного живлення. // Вісник: наук.-теорет. зб. / Житомирський НАУ. Житомир, 2012. Вип. № 1 (30), Т. 1. С. 291-297.

28. Отченашко В. М'ясна продуктивність перепелів за використання комбікормів з різним вмістом протеїну. // Тваринництво України. 2012. №1-2. С. 25-30.

29. Отченашко В. В. Споживання корму та перетравність поживних речовин у перепелів за використання комбікормів із різним вмістом протеїну. // Сучасне птахівництво. 2012. №1. С. 11-14.

30. Патрєва Л. С. Підвищення якості інкубаційних яєць перепелів. // Сучасне птахівництво. 2015. №11-12. С. 5-7.

31. Перепели // Практикум з годівлі сільськогосподарських тварин: навч. посібн. / І.І. Батуллін, А.І. Чигрин, В.В. Отченашко. Житомир, 2013. С. 354-357.

32. Петерс М. В. Оцінка морфологічних показників інкубаційних яєць перепелів породи Англійська біла залежно від віку. // Науковий вісник /

Національний університет біоресурсів і природокористування України. К., 2015. Вип. 205. С. 356-360.

33. Петерс М. В. Оцінка морфологічних показників інкубаційних яєць перепелів породи фараон залежно від віку. // Сучасне птахівництво. 2013. №9. С. 24-26.

34. Порошинська О. А. Амінокислотний склад крові перепелів при додаванні до раціону лізину, метіоніну та треоніну. // Вісник: наук. журнал / Сумський НАУ. Суми, 2011. Вип. 2 (29). С. 155-162.

35. Порошинська О. А. Вміст амінокислот у сироватці крові та м'язовій тканині перепелів за впливу лізину, метіоніну та треоніну. // Наук.-техн. бюлетень / Державний науково-дослідний інститут ветпрепаратів та кормових добавок. Інститут біології тварин. Львів, 2013. Вип. 14, №1-2. С. 108-113.

36. Порошинська О. Вплив незамінних амінокислот на продуктивність перепелів породи Фараон. // Тваринництво України. 2016. №7-8. С. 10-13.

37. Прокудіна Н. Перепелині яйця. // Наше птахівництво. 2020. №4. С. 20-21.

38. Прокудіна Н. Якість перепелиних яєць. // Наше птахівництво. 2020. №6. С. 22-23.

39. Разанова О. П. Амінокислотний склад білого м'яса перепелів за використання в годівлі біологічно активних речовин апімору. // Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: зб. наук. праць / Білоцерківський НАУ. Біла Церква, 2013. Вип.10(105). С. 91-95.

40. Розведення перепелів // Ефективне птахівництво. 2017. №3. С. 21-28.

41. Мамченко В.Ю., Загребельна А.В. Годівля та утримання перепелів в умовах фермерського господарства. Проблеми виробництва і переробки продовольчої сировини та якість і безпечність харчових продуктів. Збірник

матеріалів 6 міжнародної науково-практичної конференції 7 червня 2024 року. Житомир. С. 48-49.

42. Загребельна А.В. Коротка характеристика ФГ «Миколай». Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: науково-теоретичний збірник. Вид-во «Поліський національний університет», 2024. Вип. 18. С. 130-131.